

Program dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2019

Knjižnica: Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

---

Zakonske in druge pravne ter strokovne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje knjižnice:

Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001)

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (UL RS, št. 96/2002, UL RS, št. 56/2008)

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/2003)

Pravilnik o določanju skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS, št. 19/2003)

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS, št. 29/2003)

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003)

Pravilnik o vodenju evidence javnih zavodov na področju kulture (UL RS, št. 11/2003)

Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/2003)

Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS, št. 100/2003)

Unesco, Manifest o splošnoizobraževalnih knjižnicah (1994)

Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995)

Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (UL RS, št. 127/2004)

Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (UL RS, št. 42/2004)

Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva (NUK)

Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/2006)

Zakon o javnih uslužbencih (UL RS 56/2002)

Kolektivna pogodba za javni sektor (UL RS 57/2008)

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS 95/2007)

Zakon o uravnoteženju javnih financ - ZUJF (UL RS, 40/12)

-
1. Število Slovencev v zamejstvu na območju delovanja splošne knjižnice (ocena):
13109*

Popis 2001, www.statistika.si. Štetje Slovencev v Avstriji je občutljivo in kompleksno, zadnji podatki so iz leta 2001.

---

2. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu¹:

- v mreži zamejskih knjižnic:

Slovenska študijska knjižnica Celovec (SŠK)

Slovenska študijska knjižnica Celovec je največja knjižnica s slovenskim gradivom v Avstriji in zadovoljuje potrebe slovenskih uporabnikov na celotnem področju Koroške v Avstriji. Kot

---

¹ Predstavite obseg in način izvajanja knjižnične dejavnosti oziroma storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu.

splošna knjižnica je vključena v slovensko knjižnično mrežo in povezana s slovenskim kooperativnim bibliografskim sistemom COBISS.

Slovenska študijska knjižnica z gradivom oskrbuje preko 20 knjižnic slovenskih društev na dvojezičnem ozemlju Koroške v Avstriji.

- dejavnost in storitve splošne knjižnice na obmejnem območju:

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (KOK)

Koroška osrednja knjižnica je knjižnica, ki deluje na mejnem območju z Avstrijo, zato s svojimi dejavnostmi posebno pozornost namenja zamejcem, koroškim Slovencem oz. slovenski manjšini v Avstriji in že vrsto let za njihove potrebe s sredstvi Ministrstva za kulturo uspešno izvaja nakup knjižničnega gradiva za Slovensko študijsko knjižnico Celovec.

Koroška osrednja knjižnica je tudi edina knjižnica v Sloveniji, ki v vsakoletnem pozivu prijavlja sredstva za nakup knjižničnega gradiva za zamejce v Avstriji.

V sezoni 2015/2016 smo v Koroški osrednji knjižnici prvič razširili bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo« tudi med zamejce v Avstriji in z navdušenjem so se odzvali.

KOK tako skrbi za ohranjanje jezika slovenske manjšine v Avstriji, podpira kulturno-umetniško izražanje zamejcev v maternem jeziku, skrbi za kulturno povezovanje z matičnim narodom, širi slovensko besedo med Slovenci v zamejstvu, spodbuja branje v slovenskem jeziku, informira v širšem kulturnem prostoru, izobražuje v širšem kulturnem prostoru oz. zadovoljuje informacijske, izobraževalne ter kulturne potrebe okolja, skrbi za pretok informacij in znanja med Slovenijo in slovensko manjšino v Avstriji.

3. Dolgoročni cilji izvajanja programa knjižnične dejavnosti na obmejnem območju:

- vplivati na dvig bralne kulture
- omogočiti vpogled v sodobno slovensko knjižno produkcijo ter s slovenskimi prevodi kvalitetnih avtorjev povečati dostop do slovenske knjižne produkcije
- pomoč pri opismenjevanju v maternem jeziku (knjižna in književna vzgoja mladih, bralna značka, prireditve ...)
- skrb za pretok informacij in znanja med Slovenijo in slovensko manjšino v Avstriji
- sodelovanje pri izgradnji zbirk Slovenske študijske knjižnice Celovec
- omogočiti stik s slovenskim knjižnim jezikom
- vzpostavitev boljšega stika slovenske manjšine v sosednji državi Avstriji z matično državo
- nuditi strokovno pomoč na vseh področjih dela
- večje sodelovanje z vrtci, šolami in društvi

4. Letni cilji in program izvajanja knjižnične dejavnosti na obmejnem območju v skladu s 26. členom ZKnj-1²:

Program našega delovanja in sodelovanja je do sedaj potekal večinoma skupaj s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu in je odraz potreb uporabnikov in strokovnih delavcev obeh knjižnic.

V lanskem letu smo navezali stike tudi s Kulturnim domom v Pliberku, v okviru katerega deluje tudi manjša knjižnica.

Izvajali bomo:

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen medknjižnični izposoji, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture. Lani smo za to že namenili nekaj sredstev. Ker je to do sedaj že postala utečena praksa, bomo s tem nadaljevali tudi naslednje leto.

² Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)

Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«. V sezoni 2018/2019 bomo v Koroški osrednji knjižnici (KOK) še naprej širili našo bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo« tudi med zamejce v Avstriji.

Odziv je precejšen, žal pa v svoji zbirki nimajo dovolj knjig, ki so na seznamu za bralno značko, zato smo v ta namen v Celovec postavili tudi del premične zbirke KOK.

Projekt promocije branja za odrasle uresničujemo v vseh koroških splošnih knjižnicah in v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine. Tudi v Avstriji so se z navdušenjem odzvali.

Del bralne značke za odrasle je tudi **lahko branje**. Lahko branje so besedila, napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine; med drugim so namenjeni **ljude, ki slabo poznajo jezik** oziroma **slovenščina ni njihov materni jezik**.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«.

Na priporočilnem seznamu je kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Bralno dogajanje vsako leto popestrimo na bralnih srečanjih, kjer spregovorimo o prebranih knjigah ali povabimo literarnega gosta. Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Namen razširitev bralnih značk za otroke in odrasle tudi med zamejce na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Predvsem pa možnost utrjevanja in ohranjanja materinega jezika.

Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

Z vključitvijo zamejcev v projekt promocije branja za odrasle je naša bralna značka še pridobila na pomenu, predvsem zaradi:

- ohranjanja jezika slovenske manjšine v Avstriji,
- podpore kulturno-umetniškemu izražanju zamejcev v maternem jeziku,
- kulturnega povezovanja z matičnim narodom,
- širjenja slovenske besede med Slovenci v zamejstvu,
- spodbujanja branja v slovenskem jeziku,
- povezovanja na regijski in mednarodni ravni,
- pridobivanja in ohranjanja prijateljskih stikov.

Pravljične urice z Dragano in Dadijem. Projekt organizirata Slovenska prosvetna zveza in Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah. Projekt izvaja Inštitut učnih strategij, Dragana Laketić, strokovnjakinja s področja dvojezičnosti.

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljичne urice. Šole in vrtci, ki so v bližini knjižnice pridejo na pravljичno uro v knjižnico, na bolj oddaljene šole pa se izvaja pelje sama.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob koncu pravljичne urice učitelji dobijo obrazec, na katerega napišejo povratne informacije o tem, kako so zadovoljni s pravljичnimi uricami, kaj bi spremenili in koliko otrok se je udeležilo teh uric.

Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si otroci lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposajo in pravljničnimi uricami se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo. **Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa.**

Upoštevajo tudi njihove želje in jim pripravijo gradivo, ki ustreza učnim potrebam. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovsko in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi. Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vse šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo.

S tem bi jim omogočili:

- vsakodnevno dostopnost do slovenskih knjig.
- razširitev ponudbe slovenskih knjig v šolskih knjižnicah.
- seznanjenost z aktualno slovensko knjižno zbirko.

Seznam šol in vrtcev:

ŠOLE IN VRTCI
Egg bei Hermagor/Brdo pri Šmohorju
St. Stefan im Gailtal/Šentštefan
Feistritz im Rosental/Bistrica v Rožu
Ferlach 1/Borovlje 1 - J. F. Perkonig
Grafenstein/Grabštanj - Clemens Holzmeister-Schule
Gurnitz/Podkrnos
Keutschach/Hodiše
Köttmannsdorf/Kotmara vas
Ludmannsdorf/Bilčovs
Maria Rain/Žihpolje
St. Margareten im Rosental/Šmarjeta v Rožu
Schiefling/Škofiče
Wabelsdorf/Vabnja vas
Zell Pfarre/Sele-Fara
Arnoldstein/Podklošter
Damtschach/Domačale
Finkenstein/Bekštanj
Fürnitz/Brnca
Goritschach/Goriče
Gödersdorf/Diča vas
Hohenthurn/Straja vas
Köstenberg/Kostanje
Latschach/Loče
Ledenitzen/Ledince
Lind ob Velden/Lipa nad Vrbo
Maria Elend/Podgorje
Nötsch/Čajna
Rosegg/Rožek

Rosenbach/Področca
St. Egyden / Drau/ Šentilj ob Dravi
St. Jakob im Rosental/Šentjakob
St. Leonhard/Siebenbrunn/Šentlenart pri sedmih studencih
Velden/Vrba
11 Villach /Maria Gail/Marija na Zilji
Bildungszentrum Bad Eisenkappel/Železna Kapla
Bleiburg/Pliberk
Diex/Djekše
Eberndorf/Dobla vas
Edling/Kazaze
Gallizien/Galicija
Globasnitz/Globasnica
Griffen/Grebinj
Haimburg /Vobre – VS 3 Völkermarkt/Velikovec
Heiligengrab/Božji grob
Klein St. Veit –VS 4 Völkermarkt
Kühnsdorf/Sinča vas
Neuhaus/Suha
Rinkenberg/Vogrče– Exp. der VS Bleiburg
Ruden/Ruda
Kanzian/Škocjan
St. Margarethen ob Töllerberg - VS 6 Völkermarkt*
St. Michael ob Bleiburg/Šmihel
St. Peter am Wallersberg – VS 7 Völkermarkt
St. Primus im Jauntal/Šentprimož
Sittersdorf/Žitara vas
Tainach/Tinje - VS 8 Völkermarkt*
Völkermarkt 1 Franz-Mettinger-Schule*
24 Klagenfurt/Celovec
Hermagoras-Mohorjeva
<i>CIKL-CAKL - KPD Smihel</i>
Dvojezični otroški vrtec „Sonce“
Otroški vrtec „Naš otrok“
<i>Trojezični otroški vrtec PIKA</i>
<i>Vrtec MAVRICA</i>
Otroški vrtec šolskih sester
Dvojezični otroški vrtec „Minka“
Večjezični otroški vrtec „Jaz in ti“
Otroški vrtec „Ringa raja“
Večjezični zasebni otroški vrtec „Kekec“
Kindertagesstätte Feistritz ob Bleiburg

Gemeindekindergarten St. Michael o. B.
Otroški vrtec in varstvo Sele
Gemeindekindergarten Rosegg
Zweisprachiger Gemeindekindergarten Ludmannsdorf
Gemeindekindergarten Feistritz i. R.

Predavanje s Kamišibaj pravljico z Vanjo Kretič –

od leta 2016 samozaposlena v kulturi, kamišibajkarka, animatorica lutk, pripovedovalka, performerka, povezovalka prireditev, sinhronizatorica in študentka magistrskega študija na AGRFT.

Kamišibaj, pripovedovanje zgodb ob slikah v malem lesenem odru, izvira z Japonske. Od 2013, ko se je pojavil v Sloveniji, postaja vse bolj priljubljena umetnost med otroki in odraslimi. K nam je kamišibaj zanesel etnolog in lutkar Igor Cvetko, skupaj z Jeleno Sitar pa ga v svojem lutkovnem gledališču Zapik uprizarjata, raziskujeta in razvijata. Jelena predava na Pedagoški fakulteti v Kopru gledališče, lutke in tudi kamišibaj, tako da ga poznajo tudi nove generacije učiteljev in uporabljajo pri pouku.

Pripovedovalec/pripovedovalka (kamišibajkar/ kamišibajkarka) ob pripovedovanju menja slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi. Kamišibaj uvrščamo med predstave manjšega tipa oz. komornega gledališča. Slike (formata A3) vabijo k bližini in vključenosti gledalcev v vzdušje zgodbe.

Naslovi kamišibaj zgodb:

- Etko Mužetko (slovenska ljudska)
- So ptički se ženili (slovenska ljudska)
- Iva ima veliko srce (avtorska)
- Zakaj kokoši živijo na zemlji? (malajska pripovedka)
- Rumeno čudo (po motivih Renate Schupp, ilustrator David Arko)
- Kako je krokar v pradavnih časih pomagal ljudem (indijanska, ilustratorica Mojca Amon)

Starost: od 3. leta dalje

Predavanje: Luther / Trubar - reformatorja in upornika = Reformer und Rebellen Cirila Horjaka.

Sodelujejo Slovenska študijska knjižnica, Slovenska prosvetna zveza in Knjižni center Haček.

Ilustrator, karikaturist, in stripar Ciril Horjak že vrsto let spada med najbolj prepoznavne avtorje slovenske karikature in stripovske umetnosti, znan pa je tudi kot dolgoletni sodelavec priloge Večera V soboto. Poznamo ga tudi pod umetniškim imenom dr. Horowitz, rodil se je leta 1975 v Slovenj Gradcu.

S stripovsko nalogo je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorjih dr. Jožefu Muhoviču in Milanu Eriču.

O stripu kot gostujoči predavatelj poučuje na različnih slovenskih fakultetah, na pripovedovalskih festivalih pripoveduje pravljice za otroke in odrasle, dela z mladostniki z avtizmom in vodi literarne delavnice v okviru projekta ViA Javne agencije za knjigo. V večjem slovenskem podjetju vodi izobraževanje zaposlenih s pomočjo stripa. Je neuradni šef 'Stripburgerjeve akademije stripa' in vodi stripovske delavnice za otroke in mladino.

Horjak je tudi eden od nagrajencev Društva novinarjev Slovenije za izstopajoče dosežke v letu 2017.

Vsebina predavanja:

Preko nalog in vprašanj v aplikaciji Luther-Trubar Ciril predstavi življenje in delo Luthra in Trubarja ter njun pomen za kulturni razvoj Evrope in Slovenije. Aplikacija je lahko v nemščini ali slovenščini. Občinstvo aktivno sodeluje s tem, da odgovarja na vprašanja in rešuje naloge. Predavanje bo odprto za učence dvojezične Trgovske akademije in za medije.

Priloga 1

Podrobnejša opredelitev programa dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2019

Program dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2019 mora biti skladen s poslanstvom splošne knjižnice. Splošna knjižnica, ki deluje na obmejnem območju, v okviru svoje dejavnosti skrbi tudi za strokovnost in organiziranost knjižnične dejavnosti, namenjene Slovincem v zamejstvu. Zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva, tako da omogoča izposajo in v sodelovanju z osrednjimi knjižnicami in drugimi organizacijami Slovencev v zamejstvu za njihove potrebe izvaja nakup knjižničnega gradiva v Sloveniji ter nudi pomoč pri razvoju knjižnic Slovencev v zamejstvu. Knjižnica pri načrtovanju knjižnične dejavnosti in storitev izhaja iz značilnosti in ugotovljenih potreb uporabnikov na obmejnem območju.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu

Vpišite predvidene letne cilje, vsebinski okvir ter obseg dejavnosti.

Vsebina:

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen medknjižnični izposoji, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture.

Potujoča knjižnica

Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe se šole in vrtci na knjižnico obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovsko in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi. Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vse šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo.

Specifikacija programskih stroškov	Zaprošeni znesek MK (v EUR)	Drugi viri	Skupaj
Medknjižnična izposoja	200		200
Potujoča knjižnica (logistični in manipulativni stroški)	800		800
Stroški skupaj (do največ 2.500 EUR):	1.000		1.000

Obrazložitev programskih stroškov (vključite tudi obrazložitev načrtovanega sofinanciranja iz morebitnih drugih virov):

Medknjižnična izposoja: manipulativni in poštni stroški: 200 €

Potujoča knjižnica: logistični stroški (kilometrini + dostava): 700 €
manipulativni stroški: 100 €

2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu
Vpišite predvidene letne cilje, vsebinski okvir ter obseg dejavnosti.

Vsebina:

Bralna značka za odrasle »**Korošci pa bukve beremo**«. Projekt promocije branja za odrasle izvajamo skupaj s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Del tega je tudi lahko branje, namenjeno posebej ljudem, ki slabo poznajo jezik oziroma slovenščina ni njihov materin jezik.

Pravljične urice z Dragano in Dadijem.

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let.

Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si otroci lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

2017
Pravljična urica "DADI & DRAGANA"

Št. izvedb: 64
Št. otrok: 1326
Št. odraslih: 78
Skupno obiskovalcev: 1404
Št. minut: 3040
Št. ur: 51

2018
Pravljična urica "DADI & DRAGANA"

Št. izvedb: 112
Št. otrok: 7971
Št. odraslih: 185
Skupno obiskovalcev: 2156
Št. minut: 6650
Št. ur: 111

Specifikacija programskih stroškov	Zaprošeni znesek MK (v EUR)	Drugi viri	Skupaj
BZ Korošci pa bukve beremo potni stroški + dnevnice	150		150
Literarni gost avtorski honorar		350	350
Bralne nagrade (bralna značka)		200	200
Pravljične urice: potni stroški + avtorski honorar	970		970
Stroški skupaj (do največ 2.500 EUR):	1.120	550	1.670

Obrazložitev programskih stroškov (vključite tudi obrazložitev načrtovanega sofinanciranja iz morebitnih drugih virov):

Bralna značka za odrasle: avtorski honorar za literarnega gosta: 350 €
bralne nagrade: 200 €
potni stroški Ravne-Celovec-Ravne (2x) – (142 x 0,37), 2 x 2 dnevnic (4 x 11 €)

Pravljične urice z Dragano in Dadijem: avtorski honorar + potni stroški: 970 €
(za vse šole in vrtce, ki so podani v prilogi)

3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih
Vpišite predvidene letne cilje, vsebinski okvir ter obseg dejavnosti.

Vsebina:

Predavanje s Kamišibaj pravljico z Vanjo Kretič.

Kamišibaj, pripovedovanje zgodb ob slikah v malem lesenem odru, izvira z Japonske. Od 2013, ko se je pojavil v Sloveniji, postaja vse bolj priljubljena umetnost med otroki in odraslimi. K nam je kamišibaj zanesel etnolog in lutkar Igor Cvetko, skupaj z Jeleno Sitar pa ga v svojem lutkovnem gledališču Zapik uprizarjata, raziskujeta in razvijata. Jelena predava na Pedagoški fakulteti v Kopru gledališče, lutke in tudi kamišibaj, tako da ga poznajo tudi nove generacije učiteljev in uporabljajo pri pouku.

Pripovedovalec/pripovedovalka (kamišibajkar/ kamišibajkarka) ob pripovedovanju menja slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi. Kamišibaj uvrščamo med predstave manjšega tipa oz. komornega gledališča. Slike (formata A3) vabijo k bližini in vključenosti gledalcev v vzdušje zgodbe.

Naslovi kamišibaj zgodb:

- Etko Mužetko (slovenska ljudska)
- So ptički se ženili (slovenska ljudska)
- Iva ima veliko srce (avtorska)
- Zakaj kokoši živijo na zemlji? (malajska pripovedka)
- Rumeno čudo (po motivih Renate Schupp, ilustrator David Arko)
- Kako je krokar v pradavnih časih pomagal ljudem (indijanska, ilustratorka Mojca Amon)

Starost: od 3. leta dalje

Predavanje: Luther / Trubar - reformatorja in upornika = Reformier und Rebellen Cirila Horjaka.

Ilustrator, karikaturist, in stripar Ciril Horjak že vrsto let spada med najbolj prepoznavne avtorje slovenske karikature in stripovske umetnosti, znan pa je tudi kot dolgoletni sodelavec priloge Večera V soboto. Poznamo ga tudi pod umetniškim imenom dr. Horowitz, rodil se je leta 1975 v Slovenj Gradcu.

Vsebina predavanja:

Preko nalog in vprašanj v aplikaciji Luther-Trubar Ciril predstavi življenje in delo Luthra in Trubarja ter njun pomen za kulturni razvoj Evrope in Slovenije. Aplikacija je lahko v nemščini ali slovenščini. Občinstvo aktivno sodeluje s tem, da odgovarja na vprašanja in rešuje naloge. Predavanje bo odprto za učence dvojezične Trgovske akademije in za medije.

Specifikacija programskih stroškov	Zaprošeni znesek MK (v EUR)	Drugi viri	Skupaj
Predavanje (avtorski honorar+potni stroški)		470	470
Kamišibaj (avtorski honorar +potni stroški)	100		100
Stroški skupaj (do največ 2.500 EUR):	100	470	570

Obrazložitev programskih stroškov (vključite tudi obrazložitev načrtovanega sofinanciranja iz morebitnih drugih virov):

Kamišibaj pravljica: avtorski honorar + potni stroški: 142 €
avtorski honorar : 70 €
potni stroški: (Ljubljana – Celovec: 2x 85 km x 0,42 €)

Predavanje Luther–Trubar Cirila Horjaka: avtorski honorar+potni stroški: 422€
avtorski honorar: 350 € (2 x 45 min.)
potni stroški: 71,40 € (Lj. - Celovec: 2 x 85 km x 0,42 €).

Povzetek stroškov programa dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih:

Program 2019:	Viri financiranja (EUR)		
	Zaprošeno MK	Drugi viri	Skupaj
Izvajanje 26. člena ZKnj-1			
Programski stroški za zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev dejavnosti knjižnice Slovencev v zamejstvu	1000 €		1000 €
Programski stroški za bralno kulturo ter informacijsko opismenjevanje	1120 €	550	1670 €
Programski stroški aktivnega strokovnega sodelovanja za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	100 €	470 €	570 €
Stroški skupaj:	2220 €	1020	3240 €

Program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih je sestavni del letnega programa dela in finančnega načrta knjižnice in mora biti sprejet v organih knjižnice. Program mora biti pripravljen v soglasju z osrednjimi knjižnicami Slovencev v zamejstvu oziroma drugo osrednjo organizacijo Slovencev, če osrednja knjižnica ne obstaja (soglasje je obvezna priloga).

Pripravili: Vlasta Zaberčnik in Irena Oder

Datum: 27. 02. 2019

Podpis odgovorne osebe in žig:

Navodila za načrtovanje programa

I.

a) Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu:
Knjižnica navede načrtovane vrste in obseg zagotavljanja dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu (npr. predvideni obseg uporabe bibliobusa na obmejnem območju z navedbo števila postajališč, pogostostjo obiska postajališč, dolžine postankov ipd.).

b) Izvajanje projektov bralne kulture ter informacijskega opismenjevanja za Slovence v zamejstvu je dejavnost knjižnice, s katero krepi bralno kulturo in si prizadeva za dvig bralne pismenosti ter povečanje obsega uporabe knjižničnih storitev med Slovenci v zamejstvu (npr. programi in projekti družinskega oziroma medgeneracijskega branja, programi in projekti bralne kulture za najmlajše in mlade bralce ipd.), in prednostno izvaja dejavnosti za ohranjanje slovenskega jezika v zamejstvu. Ker iz posebnih razmer v zamejstvu izhajajo tudi posebne jezikovne potrebe, knjižnica podpira ustvarjalnost tudi v lokalnih knjižnih različicah (narečnih jezikovnih praksah), spodbuja in navaja potencialne uporabnike na izposojanje tega gradiva ter za samostojno doživljanje kulturnih dosežkov. Projekti informacijskega opismenjevanja so npr. usposabljanje Slovencev v zamejstvu za uporabo informacijske tehnologije in informacijskih virov, zlasti elektronskih, projekti za razvoj informacijske pismenosti na spletnih straneh knjižnice ipd. Ne načrtujte vsebin, ki sodijo v okvir redne knjižnične dejavnosti ali v okvir izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice.

c) Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih: Knjižnica navede oblike in obseg strokovnega in kulturnega sodelovanja s knjižnicami v zamejstvu (npr. strokovne izmenjave, usposabljanje knjižničarjev za delo v večkulturnem okolju, skupna organizacija in izvedba prireditev ali določenih knjižničnih storitev, izmenjava strokovnih izkušenj, skupna čezmejna organizacija strokovnih srečanj, izmenjava izkušenj in dobrih praks, medknjižnična izposoja, omogočanje dostopnosti e-knjig v slovenskem jeziku in drugih knjižničnih storitev na daljavo, ipd.). Ne načrtujte vsebin, ki sodijo v okvir redne knjižnične dejavnosti ali v okvir izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice.

II.

Skladno s 26. členom ZKnj-1 lahko sredstva načrtujejo tiste knjižnice, ki delujejo na obmejnih območjih, in ki so v obdobju zadnjih treh let že zagotavljale dostop do knjižničnega gradiva tudi Slovincem v zamejstvu. V primeru, da z osrednjo knjižnico Slovencev v zamejstvu sodeluje več knjižnic, morajo med seboj uskladiti in prijaviti skupni program, sredstva pa načrtovati v sorazmernih deležih. Za osrednje knjižnice Slovencev v zamejstvu so upoštevane: Narodna in študijska knjižnica Trst, Slovenska študijska knjižnica Celovec, Zveza Slovencev na Madžarskem s sedežem v Monoštru (ker osrednja knjižnica Slovencev na Madžarskem ne obstaja) ter Gradska knjižnica »Ivan Goran Kovačić« Karlovac.

Program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih je sestavni del letnega programa dela in finančnega načrta knjižnice in mora biti sprejet v organih knjižnice. Program knjižnične dejavnosti za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih mora biti načrtovan v sodelovanju s knjižnicami oziroma drugimi organizacijami Slovencev v zamejstvu. Programu mora biti priloženo tudi ustrezno soglasje.

Splošna knjižnica mora usklajen program posredovati v vednost tudi Narodni in univerzitetni knjižnici.

Splošna knjižnica mora zagotoviti javno dostopnost vsebin, informacij in podatkov o delovanju splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih tudi tako, da jih objavi na svoji spletni strani.

III.

Splošne knjižnice lahko za izvajanje dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih načrtujejo le programske materialne stroške.

Upravičeni stroški so programski materialni stroški, ki nastanejo pri izvajanju dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v okviru knjižnične dejavnosti, ki je javna služba, in vključuje npr. naslednje programske vsebine:

- zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu,
- projekte bralne kulture ter informacijskega opismenjevanja za Slovence v zamejstvu,
- aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih.

Pri priznavanju višine programskih materialnih stroškov, se upošteva:

- upravičen obseg načrtovanih aktivnosti in razpoložljivi obseg sredstev v proračunu.

Splošni stroški delovanja kot tudi stroški reprezentance niso upravičeni stroški.

Dodatni nakup knjižničnega gradiva in informacijskih virov za potrebe Slovencev v zamejstvu ni predmet tega neposrednega poziva.

Strokovna komisija bo opravila presojo predloga programa in predlagala obseg financiranja s strani ministrstva. Strokovna komisija za knjižnično dejavnost bo pri presoji programov upoštevala cilje, namen in pričakovane učinke načrtovanih vsebin za izvajanje knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za potrebe Slovencev v zamejstvu.

Strokovna komisija bo pri financiranju vsebin programa dala prednost zlasti dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu ter tistim vsebinam, ki bodo izkazovale pozitiven učinek na razvoj bralne kulture med Slovenci v zamejstvu oziroma prispevale k zmanjšanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih.

Višina maksimalno zaprošenih sredstev, namenjenih za program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, je lahko do 7. 500 evrov na knjižnico.

Višina odobrenih programskih sredstev za dejavnost splošne knjižnice za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu bo odvisna od ugotovljenega stanja zagotavljanja dostopa do knjižničnega gradiva Slovincem v zamejstvu, višine upravičeno zaprošenih sredstev, razpoložljivih sredstev in presoje programa, ki jo bo opravila strokovna komisija za knjižnično dejavnost. Prednost pri financiranju bodo imeli tisti programi, pri katerih bo ugotovljeno, da je aktualno izkazano stanje zagotavljanja dostopa do knjižničnega gradiva in storitev knjižnice Slovincem v zamejstvu slabše.

V primeru, da razpoložljiva sredstva ne bodo zadoščala za financiranje vseh prijavljenih vsebin, se bodo financirale vsebine, ki bodo po mnenju strokovne komisije glede na utemeljene prioritete nujne oziroma jih bo strokovna komisija opredelila kot boljše.